

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobců: **a) M. K., b) P. K.**, oba zastoupeni Mgr. Andrejem Lokajíčkem, advokátem se sídlem Jugoslávská 620/29, Praha, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské náměstí 1, Brno, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I) JUDr. Y. A., II) T. A., III) J. Š.**, zastoupena JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčкова 502/42, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce b) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2023, č. j. 30 A 109/2021-154,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2023, č. j. 30 A 109/2021-154,
se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“) zamítl žalobu žalobců směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2021, č. j. MMB/0272362/2021, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno - sever, odbor stavební ze dne 22. 2. 2021, č. j. MCBSev/007323/21 (výrok I). Výrokem IV pak rozhodl, že každý ze žalobců je povinen zaplatit osobě zúčastněné na řízení III) náhradu jedné poloviny z celkových nákladů řízení, které činí 8 228 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

II.

[2] Žalobce b) (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a), b), c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel předně uvedl, že řízení je zatíženo vadou zmatečnosti. Dne 5. 2. 2023 totiž

zemřela žalobkyně a). I přesto však krajský soud vydal dne 6. 2. 2023 rozsudek, kterým zamítl i její žalobu. Krajský soud tak rozhodl ve věci osoby, která pozbyla procesní způsobilost. Nadto krajský soud zemřelé žalobkyni a) uložil povinnost uhradit náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení III). Dodal, že úmrtí žalobkyně a) právní zástupce žalobců nevěděl a nemohl to soudu při ústním jednání dne 6. 2. 2023 sdělit. V další části kasační stížnosti pak stěžovatel brojil proti věcné argumentaci krajského soudu.

III.

[3] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovil souhlas se závěry krajského soudu. Podle názoru žalovaného nejsou v kasační stížnosti uvedeny žádné skutečnosti, které by vyvracely závěry krajského soudu.

[4] Osoby zúčastněné na řízení I a II podaly společné vyjádření ke kasační stížnosti. V rozsahu stížního bodu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. se domnívají, že podobná procesní situace má být řešena obnovou řízení ve smyslu § 111 s. ř. s., nikoli kasační stížností.

[5] Osoba zúčastněná na řízení III podala prostřednictvím svého právního zástupce vyjádření ke kasační stížnosti. V rozsahu stížního bodu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. uvádí, že stěžovatel tuto vznáší pouze ve vztahu k povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení, nikoli ke zbytku rozhodnutí, přičemž výrok I. ob stojí i po úmrtí žalobkyně a).

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se předně zabýval namítanou zmatečností řízení. V tomto ohledu stěžovatel uváděl, že krajský soud rozhodoval o žalobě žalobkyně a) v době, kdy již nežila. Úmrtí žalobkyně a) dokládal kopií úmrtního listu, ze kterého vyplývá, že žalobkyně a) zemřela dne 5. 2. 2023, což soud ověřil i z centrální evidence obyvatel (č. l. 46 spisu Nejvyššího správního soudu). Ze spisu předloženého krajským soudem pak Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 6. 2. 2023 probíhalo před krajským soudem ústní jednání, po kterém byl vyhlášen i napadený rozsudek, jímž krajský soud zamítl mj. žalobu žalobkyně a) a dále jí uložil povinnost zaplatit osobě zúčastněné na řízení III) náklady řízení.

[9] Judikatura Nejvyššího správního soudu opakovaně řešila shora popsanou situaci. Např. v rozsudku ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 As 265/2016-55, se soud zabýval situací, kdy jeden ze žalobců zemřel krátce před vyhlášením rozsudku krajského soudu, aniž by o tom věděl krajský soud, tedy stejnou situací, ke které došlo i v nyní projednávané věci. Soud v označeném rozsudku mj. uvedl, že: „*Těsně před vydáním napadeného rozsudku žalobkyně b) ztratila způsobilost být účastníkem a nebyla tak splněna jedna z podmínek řízení. Městský soud si však zřejmě nebyl této skutečnosti vědom a ve věci meritorně rozhodl, aniž by posoudil, zda má*

pokračování

řízení zastavit nebo přerušit, anebo zda v něm může pokračovat, a usnesením rozhodl o tom, s kým bude v řízení pokračováno. Vzhledem k tomu bylo řízení před ním zmatečné, neboť chyběly podmínky řízení [...].“ Obdobně vyznívají i další rozsudky Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 6. 11. 2017, č. j. 7 As 317/2016-82, ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 159/2012-46, ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 162/2012-47, ze dne 12. 9. 2014, č. j. 5 Afs 95/2013-21 atp. I ty dovozují, že pokud soud rozhoduje o žalobě účastníka řízení, který v době soudního rozhodování již nežil, zatížil řízení vadou zmatečnosti, pro kterou nemůže jeho rozhodnutí obstát. Z uvedené judikatury dále vyplývá, že není podstatné, zda účastníci upozornili či neupozornili krajský soud na smrt jednoho z žalobců, resp. z jakého důvodu krajský soud nezjišťoval splnění podmínek řízení. Vyplývá z ní i procesní postup krajského soudu v případě smrti jednoho z účastníků řízení. Např. v posledně označeném rozsudku soud uvedl, že: „Nedostatek některé z podmínek řízení má za následek, že soud nesmí vydat meritorní rozhodnutí, proto je povinností soudu zabývat se z úřední povinnosti tím, zda není dán nedostatek podmínek řízení nejen na začátku řízení, ale i po celou dobu dalšího řízení. Mezi podmínky řízení patří také podmínky na straně účastníka, tj. mimo jiné způsobilost být účastníkem řízení (§ 33 odst. 2 s. ř. s.). Ztratil-li účastník po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení, musí soud posoudit, zda má řízení zastavit nebo přerušit, anebo zda v něm může pokračovat, a o tom, s kým bude v řízení pokračováno, rozhodne usnesením (§ 107 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.)“ (obdobně srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 8. 2010, č. j. 3 Ads 44/2010-171).

[10] S ohledem na výše uvedené nelze než i v nyní projednávané věci uzavřít, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou zmatečnosti, pro kterou je třeba bez dalšího přistoupit ke zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení. V něm krajský soud zákonným postupem nejprve rozhodne o tom, s kým bude v řízení pokračováno (vedle výše uvedené judikatury srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 159/2012-46), a poté znovu rozhodne ve věci.

[11] S ohledem na charakter shora označené vady se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat námitkami, jimiž stěžovatel zpochybňoval věcnou správnost napadeného rozsudku, resp. správních rozhodnutí. K vyjádřením osob zúčastněných na řízení soud dodává, že předmětnou vadu nelze napravit v řízení o kasační stížnosti; kasační soud nemá jinou možnost, než napadené soudní rozhodnutí zrušit. Nepřípadný je pak poukaz na obnovu řízení, neboť v daném řízení (řízení o žalobě proti rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.) obnova řízení přípustná není (srov. § 114 odst. 1 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud proto zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení s výše uvedeným závazným právním názorem (§ 110 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání. S ohledem na povahu dané věci rozhodl soud přednostně (§ 56 s. ř. s. v návaznosti na § 120 s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. srpna 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu